«Εμπόδια για υπερπήδηση προσπάθησα να φτιάξω»

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ Σελ.: 30 Ημερομηνία έκδοσης: 26-04-2022

Αρθρογράφος: Επιφάνεια: 962.65 cm² Κυκλοφορία: 4120

Θέματα: ΒΙΒΛΙΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

«Εμπόδια για υπερπήδηση προσπάθησα να φτιάξω»

Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΪΝΑΣ ΜΙΛΑΕΙ ΣΤΟΝ «Ε.Τ.» ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ «ΝΑ ΘΥΜΗΘΩ ΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΙΛΩ»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ **ΓΙΟΥΛΗ ΤΣΑΚΑΛΟΥ**

Ο Στέλιος Μάινας είναι μια ξεχωριστή προσωπικότητα: Ευθύς και ειλικρινής, έχει καταφέρει να είναι αγαπητός στο κοινό χωρίς να μασάει τα λόγια του. Η πορεία του στο χώρο του θεάτρου, της τηλεόρασης και του κινηματογράφου ενώνεται με ένα νήμα ταπεινότητας και τρυφερής συνύπαρξης με τον εκάστοτε ρόλο, ακροβατώντας, χωρίς να πέσει, σε ρίσκα που πήρε και που του φανέρωσαν την υπερβατική ουσία της Τέχνης και της λογοτεχνίας.

Πρόσφατο βιβλίο του, «Να θυμηθώ να παραγγείλω», από τις εκδόσεις Μεταίχμιο!

Το βιβλίο σας είναι ένα μυθιστόρημα που πραγματεύεται την ευθανασία, ένα δύσκολο θέμα που λίγοι τολμούν να αγγίξουν. Τι σας δυσκόλεψε περισσότερο στη διαδρομή της συγγραφής;

Πρωταρχικός μου στόχος, όταν συνέλαβα την ιδέα του βιβλίου, δεν ήταν η ευθανασία σαν θέμα, αλλά η διαχείριση του πόνου. Του ψυχικού, αλλά κυρίως του σωματικού πόνου, που παρά την τεράστια πρόοδο της επιστήμης, ακόμη δεν έχει εξαλειφθεί. Αλλωστε, αντανάκλαση του ψυχικού είναι και ο σωματικός πόνος, και η επικαιρότητα ξεχειλίζει από αυτόν. Ετσι, αποφάσισα η ηρωίδα μου να ασχολείται επαγγελματικά με την καταστολή του πόνου. Γιατρός αναισθησιολόγος.

Η ευθανασία ως ιατρική πρακτική μου ήταν παντελώς ξένη, όταν πριν από μία δεκαετία ένας καλός φίλος από την Ολλανδία διαγνώστηκε με κάποιο σοβαρό καρκίνο. Μου τηλεφώνησε και μαζί με τα κακά νέα μου ανακοίνωσε πως την επομένη είχε ραντεβού για να υπογράψει μια αίτηση ευθανασίας, αν και όταν θα έφτανε σε σημείο μη αναστρέψιμο και με αδυναμία επικοινωνίας. Ευτυχώς, ο φίλος ζει ακόμη και είναι πλέον καλά. Δεν χρειάστηκε αυτό το τελευταίο βοήθημα. Το γεγονός, όμως, με προβλημάτισε τόσο που επέλεξα να το χρησιμοποιήσω σαν αφορμή για τη συγγραφή αυτού του μυθιστορήματος.

Η ηρωίδα σας είναι ένας χαρακτήρας που ακροβατεί ανάμεσα σε μεταβαλλόμενα άκρα, άγνωστο πού μπορεί να καταλήξουν. Ποιος είναι ο σκοπός σας; Τι αινίγματα προσπαθείτε να επιλύσετε;

Ο μετεωρισμός της ηρωίδας ανάμεσα στο καθήκον που επιτάσσουν η επιστήμη και η ιατρική ηθική και στον συναισθηματικό της κόσμο, η ακροβασία στις περιοχές όπου η ευεργεσία γίνεται φόνος είναι πεδία λογοτεχνικά που προσφέρονται για να δημιουργήσεις μια ιστορία η οποία θέτει θεμελιώδη ερωτήματα για τη ζωή μας, ή τουλάχιστον αυτή ήταν η φιλοδοξία μου. Τα αινίγματα, και μάλιστα τα υπαρξιακά, είναι διαρκώς παρόντα στη διάρκεια της ανθρώπινης παρουσίας και εξακολουθούν να παραμένουν αινίγματα. Είναι, όμως, παρηγορητικό καθήκον να θέτεις τα ερωτήματα, ακόμα κι αν οι απαντήσεις είναι αμφισβητήσιμες.

Η γιατρός Αννα Μυλωνά από τι υλικά είναι πλασμένη;

Προσπάθησα να αποτυπώσω την εικόνα της σύγχρονης γυναίκας, καλλιεργημένης, καταρτισμένης, επιστήμονα, με βασικό χαρακτηριστικό της την αγάπη. Δεν ξέρω αν τα κατάφερα.

Προσπαθείτε να δώσετε κάποια αχτίδα φωτός στο σκοτεινό σύμπαν που δημιουργήσατε σε τούτο το βιβλίο;

«Βύθισέ με κι εμένα στο ίδιο σκότος, θέλω να σε καταλάβω...», γράφει ο Γιάννης Ρίτσος. Συντασσόμαστε με το φως, όμως ολόκληρο το σύμπαν είναι μια διαρκής αλληλουχία σκοταδιού και φωτός. Μια ατέρμονη γέννα του ενός από το άλλο. Από το πρώτο φως έως και την τελευταία στιγμή της αποχώρησής μας, παλεύουμε συνεχώς να ξεπεράσουμε το σκοτάδι και να βγούμε σε μικρά ή μεγάλα ξέφωτα.

> **Είναι παρηγορητικό καθήκον να θέτεις τα ερωτήματα, ακόμα κι αν οι απαντήσεις είναι αμφισβητήσιμες**

Προσπάθησα να περιγράψω τον άνθρωπο που θέλει να δικαιώσει την ύπαρξή του, μα που αδυνατεί να προβλέψει τις συνέπειες των πράξεών του. Στον «Οιδίποδα Τύραννο», την τραγωδία της γνώσης, ο ήρωας λέει στην κορυφαία στιγμή της τραγωδίας: «Αλίμονο, τώρα πια όλα ξεκάθαρα είναι, φως σε αντικρίζω για τελευταία φορά». Αλλά και η μεγάλη λογοτεχνία που αγαπήσαμε, με τα θεμελιώδη ερωτήματα ασχολήθηκε, και από αυτήν ορμώμενος κάνω κι εγώ τη μικρή και ταπεινή μου προσπάθεια της κατανόησης του κόσμου.

Το ανυπόφορο παρελθόν και το ανακουφιστικό παρόν συγκρούονται. Το χθες διεκδικεί ρόλο πρωταγωνιστικό στο παρόν και στο μέλλον των ηρώων σας;

Οσο μεγαλώνουμε διογκώνεται το παρελθόν, ίσως γιατί η ταχύτητα που η μέρα τελειώνει, και μοιάζει με το χθες, πολλαπλασιάζεται, με αποτέλεσμα τη χρονική σύγχυση.

Οι άνθρωποι καταφεύγουμε στο παρελθόν, γιατί μπορούμε να το εξωραΐσουμε, να το παρουσιάσουμε ευνοϊκότερο από ό,τι στην πραγματικότητα ήταν. Αλλωστε, αυτή είναι και η αρχή της παραμυθικής αφήγησης, εκεί όπου το παρόν γίνεται περισσότερο ανεκτό και λιγότερο οδυνηρό. Στο παρελθόν «Μια φορά κι έναν καιρό».

Ο χρόνος κυλά και σκορπίζει, μένουν όμως τα σημάδια του, αυτά που έγραψαν με τον δικό τους ανεξίτηλο τρόπο στην ψυχή μας, ώστε να μην κατρακυλά το παρελθόν στην άβυσσο της λήθης. Υπάρχει ελπίδα για τους ήρωές σας, κύριε Μάινα;

Φυσικά και υπάρχει ελπίδα, υπάρχει φως, άπλετο, ζωογόνο, απελευθερωτικό, διαρκές. Δεν δημιουργώ ένα δυστοπικό σύμπαν, εμπόδια για υπερπήδηση προσπάθησα να φτιάξω. Αν απέτυχα, σίγουρα δεν ήταν η πρόθεσή μου.

Τι θέλετε να αναδείξετε με αυτό το βιβλίο σας στον ψυχισμό των αναγνωστών; Πιστεύετε ότι το πιο δύσκολο είναι η απώλεια των ανθρώπων μας, το κενό που δεν αναπληρώνεται, φίλοι που δεν θα ξαναδούμε;

Η ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

Ο,τι αγαπήσαμε μένει για πάντα μέσα μας. Οι φίλοι που αγαπήσαμε, οι άνθρωποί μας, τα μέρη που αγαπήσαμε... Ξέρετε, κάποιες φορές με ρωτάνε γιατί δεν πηγαίνεις πια σ' έναν τόπο που αγαπάς; Γιατί τον κουβαλάω διαρκώς μέσα μου.

Μπορεί η ευθανασία να θεωρηθεί μια διαδικασία της ζωής σε μια μελλοντική κοινωνία;

Θα ευχόμουν να μη γίνει γιατί τα ανθρώπινα όρια εύκολα μπορούν να παραβιαστούν.

Θα μας δώσετε μια γεύση από τα μελλοντικά σας σχέδια;

Συμμετέχω στη νέα ταινία του Σωτήρη Γκορίτσα «Εκεί που ζούμε», που βρίσκεται στο στάδιο των γυρισμάτων, και στις τελικές πρόβες του θεατρικού «Labor» της Ανθής Τσιρούκη, που ανεβαίνει στο θέατρο Πορεία, σε σκηνοθεσία Εμιλυς Λοΐζου, με την Ιωάννα Παππά και τον Ορέστη Χαλκιά. ■